

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

การเสนอผลวิจัยในบทนี้ ผู้วิจัยได้สรุปสาระของการวิจัย โดยแบ่งเป็น วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมุติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย อภิปรายผลและขอเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา จำแนกตามวิทยาเขตและประเภทของนักศึกษา
๒. เพื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ระหว่าง ๔ วิทยาเขต
๓. เพื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ระหว่างนักศึกษารากปลูกติและภาคนอกเวลา
๔. เพื่อศึกษาปัญหาทางการเงินของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

สมมุติฐานของการวิจัย

๑. ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในแต่ละวิทยาเขตมีความแตกต่างกัน
๒. ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมภาคนอกเวลาสูงกว่าภาคปลูกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย จำนวนร้อยละ ๒๕ และ ๑๐ จากนักศึกษาใน ๕ วิทยาเขต ที่มีจำนวน ร้อย และ พัน ตามลำดับ ได้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น จำนวน ๑,๖๗๖ คน หรือ ร้อยละ ๑๔ ของจำนวนประชากร

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง ประกอบด้วยเนื้อหาสองตอน คือ ตอนที่หนึ่ง สอดถามภาพและปัญหาทางการเงินของผู้ตอบ เป็นแบบสอบถามแบบตรวจคำตอบ และแบบปลายเปิด ตอนที่สอง สอดถามรายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของนักศึกษา รวม ๔ ประเภท เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้เริ่มกระทำตั้งแต่วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไป จนกระทั่งถึงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖ รวมใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ๖ สัปดาห์ รวบรวมแบบสอบถามได้ทั้งสิ้น ๑,๑๔๔ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๔๓ ของกลุ่มตัวอย่างประชากร หรือ ร้อยละ ๑๕ ของจำนวนประชากร

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยอาศัยคอมพิวเตอร์ ตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS (The Statistical Package For Social Sciences) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม และผลการวิเคราะห์ปัญหาด้านการเงิน จึงสรุปผลวิจัยได้ ดังนี้

๑. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น ๑,๓๕๔ คน ปรากฏว่า นักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ทั้ง ๕ วิทยาเขต เป็นนักศึกษาชายเกือบทั้งหมด คือ จำนวน ๑,๓๕๖ คน หรือร้อยละ ๘๗.๐

ในด้านการศึกษาระดับการศึกษา และประเภทของนักศึกษา จะมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ ปวส.๑ จำนวน ๖๔๓ คน หรือร้อยละ ๔๘.๙ ปวส.๒ จำนวน ๗๑๕ คน หรือร้อยละ ๕๑.๑ นักศึกษาภาคปกติ จำนวน ๗๑๙ คน หรือร้อยละ ๕๑.๔ และนักศึกษาภาคนอกเวลาจำนวน ๖๓๕ คน หรือร้อยละ ๔๘.๖

ในด้านอายุของนักศึกษา จะอยู่ในระหว่าง ๑๗ - ๒๑ ปี มากที่สุด คือ จำนวน ๗๒๒ คน ร้อยละ ๕๑.๖ และอยู่ในระหว่าง ๒๒ - ๒๖ ปี รองลงมา คือ จำนวน ๖๔๔ คน หรือร้อยละ ๔๖.๔

ในด้านภูมิลำเนา นักศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ต่างจังหวัด คือ จำนวน ๘๔๔ คน หรือร้อยละ ๖๒.๕ ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ในด้านอาชีพของบิดา นักศึกษาจะมีบิดามีอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด คือ จำนวน ๓๗๐ คน ร้อยละ ๒๖.๕ และ อาชีพค้าขายและธุรกิจส่วนตัวรองลงมา คือ จำนวน ๓๑๕ คน หรือร้อยละ ๒๒.๕ ส่วนอาชีพของมารดาก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน คือ มีทั้งอาชีพเกษตรกรรม และอาชีพค้าขายและธุรกิจส่วนตัว แต่จะมีอาชีพทั้งสองอย่าง ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คืออาชีพเกษตรกรรม จำนวน ๔๐๑ คน ร้อยละ ๒๘.๙ และอาชีพค้าขายและธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๔๐๒ ร้อยละ ๒๘.๘ และถ้าจะพิจารณาในแต่ วิทยาเขตแล้ว จะเห็นว่าวิทยาเขตที่อยู่ในส่วนกลาง ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ

วิทยาเขตพระนครเหนือ วิทยาเขตอุเทนถวาย มีอัตราส่วนของนักศึกษาที่บิดามารคามีอาชีพค้าขายและธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด และวิทยาเขตเทคนิคตาก วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาเขตเทคนิคขอนแก่น และวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ มีอัตราส่วน of นักศึกษาที่บิดามารคามีอาชีพทางเกษตรกรรมมากที่สุด ส่วนวิทยาเขตเทคนิคนนทบุรี และวิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ มีอัตราส่วน of นักศึกษาที่บิดามารคามีอาชีพทางเกษตรกรรม และอาชีพค้าขายและธุรกิจส่วนตัวที่ใกล้เคียงกัน

ในค่านรายได้ต่อเดือนของบิดา เป็นนักศึกษาที่บิดามีรายได้ระหว่าง ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท มากที่สุด คือ จำนวน ๒๕๕ คน ร้อยละ ๒๑.๑ ระหว่าง ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท และ ระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท เป็นระดับรองลงมา ในจำนวนที่เท่ากัน คือ จำนวน ๒๓๖ คน ร้อยละ ๑๙.๗ และถ้าพิจารณาในแต่ละวิทยาเขต จะเห็นว่า วิทยาเขตในส่วนกลาง ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตพระนครเหนือ วิทยาเขตเทคนิคนนทบุรี และวิทยาเขตอุเทนถวาย มีอัตราส่วน of บิดาของนักศึกษาที่มีรายได้ อยู่ในระหว่าง ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท มากที่สุด ส่วนวิทยาเขตในส่วนภูมิภาค ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ วิทยาเขตเทคนิคตาก วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาเขตเทคนิคขอนแก่น และวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ มีอัตราส่วน of บิดาของนักศึกษาที่มีรายได้ อยู่ในระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท มากที่สุด

สำหรับรายได้ต่อเดือนของมารดา นักศึกษาจะมีมารดาที่ไม่มีรายได้ มากที่สุด จำนวน ๔๒๐ คน หรือ ร้อยละ ๓๐.๐ ส่วนที่มีรายได้ อยู่ระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท และ ระหว่าง ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท เป็นระดับรองลงมา มีจำนวน ๒๕๖ คน หรือ ร้อยละ ๒๑.๑ และ จำนวน ๒๕๕ คน หรือ ร้อยละ ๑๙.๕ ตามลำดับ ถ้าพิจารณาในแต่ละวิทยาเขต จะเห็นว่า มารดาของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลาง ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาเขตเทคนิคนนทบุรี และวิทยาเขตอุเทนถวาย มีอัตราส่วน of ผู้ที่มีรายได้ ระหว่าง ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท มากที่สุด ส่วนใน วิทยาเขตส่วนภูมิภาค ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ วิทยาเขตเทคนิคตาก วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาเขตเทคนิคขอนแก่น และวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ มีอัตราส่วน of ผู้ที่มีรายได้ ระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท มากที่สุด

ในค่านิยมการบริโภคที่มีบุตรกำลังศึกษาต่อในระดับต่าง ๆ ปรากฏว่า นักศึกษาที่มีพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาจะมีมากที่สุด คือ จำนวน ๑,๒๖๑ คน หรือ ร้อยละ ๕๓.๔ ส่วนในระดับมัธยมศึกษา และอุดมศึกษามีจำนวนรองลงมา คือจำนวน ๓๕๗ คน ร้อยละ ๗๖.๐ และจำนวน ๓๔๕ คน ร้อยละ ๑๔.๖ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในแต่ละวิทยาเขต จะเห็นว่านิคมการบริโภคที่มีบุตรเรียนในชั้นระดับประถมศึกษาจะมีจำนวนใกล้เคียงกัน คืออยู่ในอัตราส่วน ระหว่าง ร้อยละ ๔๕.๖ - ๖๖.๐

ในค่านิยมที่พักอาศัย นักศึกษาจะพักอยู่บ้านเช่าหรือห้องเช่า และบ้านของตนเองในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ จำนวน ๔๑๔ คน ร้อยละ ๒๕.๕ และจำนวน ๔๐๒ คน ร้อยละ ๒๔.๕ ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาที่พักอยู่ในหอพักมีจำนวน ๓๐๐ คน หรือร้อยละ ๒๑.๔ และเมื่อพิจารณาในแต่ละวิทยาเขตแล้ว จะเห็นว่า นักศึกษาที่อยู่ในวิทยาเขตส่วนกลาง ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตพระนครเหนือ วิทยาเขตเทคนิคถนนพหลโยธิน และวิทยาเขตอุเทนถวาย จะพักที่บ้านพักของตนเองมากที่สุด ส่วนนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาค ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ วิทยาเขตเทคนิคตาก วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และวิทยาเขตเทคนิคขอนแก่น นักศึกษาจะพักอยู่ในหอพักมากที่สุด ยกเว้นวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ นักศึกษาจะพักอยู่บ้านเช่า หรือห้องเช่ามากที่สุด คือจำนวน ๕๖ คน หรือ ร้อยละ ๔๕.๗ ของจำนวนนักศึกษาในวิทยาเขต

ในค่านิยมการอุปการะทางด้านการเงิน นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับอุปการะทางการเงินจากบิดามารดา คือจำนวน ๕๗๖ คน หรือ ร้อยละ ๕๔.๓ และเมื่อพิจารณาในแต่ละวิทยาเขต จะเห็นว่า นักศึกษาที่ได้รับอุปการะทางการเงินจากบิดามารดา มีอัตราส่วนมากที่สุด คือ ระหว่าง ร้อยละ ๔๕.๕ - ๖๖.๗

ในด้านการมีรายได้พิเศษ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีงานทำ คือจำนวน ๑,๑๕๕ คน ร้อยละ ๘๒.๖ ส่วนที่มีงานทำมีเพียง ๒๔๓ คน ร้อยละ ๑๗.๔ และในจำนวนนี้ นักศึกษาในส่วนกลางจะมีงานทำหรือรายได้พิเศษมากกว่านักศึกษาในส่วนภูมิภาค และโดยเฉพาะวิทยาเขตพระนคร เห็นว่านักศึกษาจะมีงานทำหรือมีรายได้พิเศษมากที่สุด คือ จำนวน ๕๓ คน หรือ ร้อยละ ๓๑.๒ ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในวิทยาเขต ส่วนจำนวนเงินรายได้พิเศษคิดเฉลี่ยจากผู้ที่มีรายได้ในแต่ละวิทยาเขต ปรากฏว่านักศึกษาในวิทยาเขตอุเทนถวาย และวิทยาเขตพระนครเห็นได้ว่ารายได้พิเศษเฉลี่ยในจำนวนเงินที่ใกล้เคียงกัน คือ ๑,๑๕๘.๐๐ บาท และ ๑,๑๕๐.๖๔ บาท ตามลำดับ

ในด้านการอุปการะทางการเงิน ปรากฏว่า นักศึกษาในวิทยาเขตพระนครเห็นอได้รับเงินอุปการะเฉลี่ยต่อเดือนสูงสุด คือ ประมาณ ๑,๒๓๓.๕๔ บาท โดยได้รับเงินแต่ละเดือนต่ำสุด เฉลี่ย ๕๔๕.๑๕ บาท และได้รับเงินแต่ละเดือนสูงสุด เฉลี่ย ๑,๔๓๗.๗๔ บาท ส่วนวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ ได้รับเงินอุปการะเฉลี่ยต่อเดือนต่ำสุด คือประมาณ ๕๕๘.๖๔ บาท โดยได้รับเงินแต่ละเดือนต่ำสุด เฉลี่ย ๒๓๗.๗๔ บาท และได้รับเงินแต่ละเดือนสูงสุด เฉลี่ย ๑,๑๔๑.๕๓ บาท

๒. ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม

นักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ทั้ง ๕ วิทยาเขต เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน ปีละ ๑๗,๕๒๐.๔๔ บาท โดยที่นักศึกษาในวิทยาเขตพระนครเห็นเสียค่าใช้จ่ายสูงสุด คือ เฉลี่ยต่อคน ปีละ ๑๘,๕๕๘.๒๕ บาท และรองลงไป คือ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ เฉลี่ยต่อคน ปีละ ๑๘,๓๔๗.๔๕ บาท วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เฉลี่ยต่อคน ปีละ ๑๘,๓๗๖.๗๓ บาท วิทยาเขตเทคนิคตาก เฉลี่ยต่อคน ปีละ ๑๘,๒๑๗.๐๐ บาท วิทยาเขตอุเทนถวาย เฉลี่ยต่อคน ปีละ ๑๗,๔๗๘.๖๒ บาท วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ เฉลี่ยต่อคน ปีละ ๑๗,๐๕๖.๒๕ บาท วิทยาเขตเทคนิคนนทบุรี เฉลี่ยต่อคน ปีละ ๑๖,๒๔๒.๕๔ บาท วิทยาเขตเทคนิคขอนแก่น เฉลี่ยต่อคน ปีละ ๑๕,๕๑๘.๐๘ บาท และวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ เฉลี่ยต่อคน ปีละ ๑๕,๕๑๘.๖๔ บาท ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายในแต่ละประเภท จะเห็นว่า นักศึกษาในทุกวิทยาเขต เสียค่าอาหารสูงสุด คือ เฉลี่ยต่อคน ปีละ ๕,๕๖๒.๓๕ บาท และเสียค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายรองลงมา คือเฉลี่ยต่อคน ปีละ ๓,๒๕๔.๓๙ บาท ส่วนค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษา นักศึกษาจะเสียในจำนวนค่าที่สูงสุด และเกือบเท่ากันในทุกวิทยาเขต คือเฉลี่ยต่อคน ปีละ ๙๕๔.๙๐ บาท

และจากการศึกษาค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมภาคปกติและภาคนอกเวลา จะเห็นว่านักศึกษภาคปกติเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน ปีละ ๑๖,๖๐๐.๒๑ บาท ส่วนนักศึกษภาคนอกเวลาเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนปีละ ๑๔,๕๒๓.๓๓ บาท

๓. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

๓.๑ การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ระหว่าง ๔ วิทยาเขต

จากสมมุติฐานข้อที่ ๑ ที่ตั้งไว้ว่า "ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในแต่ละวิทยาเขตมีความแตกต่างกัน"

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าใช้จ่ายของนักศึกษา ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมใน ๔ วิทยาเขตมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญน้อยสุด ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และ .๐๕ ในวิทยาเขต ต่อไปนี้

ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ สูงกว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ สูงกว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ สูงกว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ สูงกว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคภาค ตะวันออกเฉียงเหนือสูงกว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยา เขตเทคนิคขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคภาค ตะวันออกเฉียงเหนือสูงกว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขต เทคนิคภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

๓.๒ การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ภาคปกติและภาคนอกเวลา

จากสมมุติฐานข้อที่ ๒ ที่ตั้งไว้ว่า "ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขา ช่างอุตสาหกรรมภาคนอกเวลาสูงกว่าภาคปกติ"

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ที-เทสต์ (t-test) ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมภาคนอกเวลาสูงกว่าภาคปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อเปรียบเทียบ ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสวชช่างอุตสาหกรรมในแต่ละประเภท ปรากฏผลความแตก ต่างอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

ค่าใช้จ่ายประเภทพาหนะ ของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมภาคนอกเวลา สูงกว่าภาคปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

ค่าใช้จ่ายประเภทอุปกรณ์การศึกษาของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ภาคนอกเวลาสูงกว่าภาคปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

ค่าใช้จ่ายประเภทกิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ภาคนอกเวลาสูงกว่าภาคปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

ค่าใช้จ่ายประเภท เบ็ดเตล็ด ของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมภาคนอก เวลาสูงกว่าภาคปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

๔. ปัญหาทางการเงินของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า นักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ประมาณครึ่งที่มีเงินไม่พอใช้เป็นบางเดือน คือจำนวน ๓๑๔ คน หรือ ร้อยละ ๕๑.๔ และไม่พอใช้ทุกเดือน มีจำนวน ๒๑๗ คน หรือ ร้อยละ ๑๕.๕ และเมื่อพิจารณาในแต่ละวิทยาเขตแล้วปรากฏผลเหมือนกัน คือนักศึกษาในแต่ละวิทยาเขตประมาณครึ่งที่มีเงินไม่พอใช้เป็นบางเดือน คืออยู่ในอัตราส่วนระหว่าง ร้อยละ ๔๓.๖ - ๕๔.๐ วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราส่วนของนักศึกษาที่มีเงินไม่พอใช้บางเดือนมากที่สุด ส่วนที่มีเงินไม่พอใช้ทุกเดือน แต่ละวิทยาเขตจะมีอัตราส่วน ระหว่าง ร้อยละ ๔.๖๒ - ๒๒.๕ วิทยาเขตเทคนิคขอนแก่น มีอัตราส่วนของนักศึกษาที่มีเงินไม่พอใช้ทุกเดือนมากที่สุด

ในการแก้ปัญหาทางการเงิน นักศึกษาจะใช้วิธีการขอยืมจากเพื่อนมากที่สุด คือ จำนวน ๔๓๔ คน หรือ ร้อยละ ๓๖.๒ ส่วนการขอจากผู้อุปการะ และจำนำทรัพย์สิน เป็นวิธีการรองลงมา คือ จำนวน ๖๖๗ คน หรือ ร้อยละ ๒๕.๔ และ จำนวน ๓๔๑ คน หรือร้อยละ ๑๕.๑ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในแต่ละวิทยาเขต จะเห็นว่า นักศึกษา ในวิทยาเขตส่วนกลาง ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตพระนครเหนือ วิทยาเขตเทคนิคนนทบุรี และวิทยาเขตอุเทนถวายใช้วิธีการขอยืมจากเพื่อนและขอจากผู้อุปการะ ในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ระหว่างร้อยละ ๒๕.๕ - ๓๓.๕ และ ระหว่าง ร้อยละ ๒๕.๑ - ๓๒.๔ ตามลำดับ ส่วนวิทยาเขตในส่วนภูมิภาค ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ วิทยาเขตเทคนิคตาก วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาเขตเทคนิคขอนแก่น และวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ นักศึกษาจะใช้วิธีการขอยืมจากเพื่อนมากที่สุด คืออยู่ในอัตราส่วน ระหว่างร้อยละ ๓๗.๗ - ๔๒.๗

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ปรากฏข้อค้นพบที่น่าสนใจ ดังนี้

๑. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่ามีความร่ำรวยของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษามีรายได้ต่อเนื่องอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมมากกว่าอาชีพอื่น ซึ่งผู้ประกอบอาชีพดังกล่าวจะมีรายได้ต่ำกว่าผู้ที่มีเงินเดือนหรือรับจ้าง และผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัวหรือมีรายได้จากทรัพย์สิน บิคาของนักศึกษามีรายได้ต่อเนื่องอยู่ในระหว่าง ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท มากที่สุด ส่วนผู้มีรายได้ในระหว่าง ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท และ ระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท เป็นระดับรองลงมา แต่ถาพิจารณาในแต่ละวิทยาเขต จะเห็นว่า บิคาของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลางมีรายได้สูงกว่าบิคาของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาค โดยที่บิคาของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลางมีรายได้ระหว่าง ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท มากที่สุด คืออยู่ในอัตราส่วน ระหว่าง ร้อยละ ๒๔.๑ - ๒๗.๕ ในขณะที่บิคาของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาค มีรายได้ระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท มากที่สุด คือ อยู่ในอัตราส่วน ระหว่าง ร้อยละ ๒๑.๔ - ๓๓.๕ ส่วนในคานรายได้ของมารคาคอเคื่อน มารคาคของนักศึกษาเป็นผู้ที่ไม่มีรายได้มากที่สุด และมีรายได้ระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท และ ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท ระดับรองลงมาตามลำดับ และถาพิจารณาในแต่ละวิทยาเขต เฉพาะส่วนที่มีรายได้ จะเห็นว่า มารคาคของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลางมีรายได้อยู่ในระหว่าง ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท มากที่สุด คือ อยู่ในอัตราส่วน ระหว่าง ร้อยละ ๑๗.๔ - ๓๑.๕ ในขณะที่มารคาคของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาคมีรายได้มากที่สุด อยู่ในระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท คืออยู่ในอัตราส่วน ระหว่าง ร้อยละ ๑๖.๗ - ๒๔.๐

พจนั สะเพียรชัย, "ปัญหา หลักการและแนวโน้มของการจัดการศึกษาของไทย", หน้า ๗.

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า บิคมารคาของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลางมีรายได้มากกว่าบิคมารคาของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาค ทั้งนี้ เป็นเพราะบิคมารคาของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลางมีอาชีพค้าขายและธุรกิจส่วนตัวมากกว่าอาชีพอื่น ในขณะที่บิคมารคาของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาคมีอาชีพทางเกษตรกรรม จึงทำให้รายได้ของบิคมารคาของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาคมีรายได้ต่ำกว่าบิคมารคาของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลาง

ฉะนั้น เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว จะเห็นว่า ฐานะทางเศรษฐกิจและรายได้ของบิคมารคาของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิทยาเขตส่วนภูมิภาค

๒. ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม

จากผลการวิจัย ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ทั้ง ๕ วิทยาเขต เฉลี่ยต่อคน ปีละ ๑๗,๕๒๐.๔๔ บาท จะเห็นว่า ค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้เพิ่มสูงขึ้น ถ้าจะพิจารณาจากค่าใช้จ่ายของนักศึกษาประเภทอาชีวศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมด้วยกัน ซึ่ง มานีนวล จันสัญชัย ได้ศึกษาไว้ในปี ๒๕๑๓ โดยที่นักศึกษาคณะวิชาออกแบบ เทคนิคเกษตร และช่างกล เสียค่าใช้จ่ายต่อคนต่อปี อยู่ในระหว่าง ๔,๒๖๔.๔๔ - ๔,๘๖๑.๔๐ บาท* ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการเพิ่มขึ้นของค่าครองชีพ อย่างไรก็ตาม ก็ไม่อาจจะคำนวณตัวเลขที่เพิ่มขึ้นถูกต้อง แน่นนอนได้ เนื่องจากการศึกษาดังกล่าวเป็นประชากรที่ต่างกลุ่ม และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในแต่ละวิทยาเขต จะเห็นว่ามี ความแตกต่างกัน โดยที่นักศึกษาในวิทยาเขตพระนคร หนี้อเสียค่าใช้จ่ายสูงสุด คือ เฉลี่ยต่อคน ปีละ ๑๘,๘๕๔.๒๕ บาท นักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพเสียค่าใช้จ่ายรองลงมา คือ เฉลี่ยต่อคน ปีละ ๑๘,๓๔๗.๔๘ บาท และนักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ เสียค่าใช้จ่ายต่ำสุด คือ เฉลี่ยต่อคน ปีละ ๑๔,๘๑๖.๖๔ บาท ส่วนนักศึกษาในวิทยา

*มานีนวล จันสัญชัย, "การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการผลิตนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ", หน้า ๓๐.

เขตอื่น ๆ เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน ต่อปี อยู่ในระหว่าง ๑๕,๕๑๘.๐๘ - ๑๘,๓๗๖.๗๓ บาท

เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายประเภทต่าง ของนักศึกษาแล้ว จะเห็นว่า นักศึกษา ทุกวิทยาเขตเสียค่าอาหารสูงสุด และค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายรองลงมา ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐานของชีวิตมนุษย์ที่ทุกคนจะคงใช้จ่ายตามความ จำเป็น จึงทำให้นักศึกษาแต่ละวิทยาเขตคงเสียค่าใช้จ่ายในแต่ละประเภทเหล่านี้ใน ปริมาณที่ใกล้เคียงกัน ส่วนค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษา นักศึกษาจะ เสียค่าใช้จ่ายต่ำสุด และเกือบเท่ากันทุกวิทยาเขต ทั้งนี้เพราะเป็นไปตามระเบียบของ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาที่กำหนดให้นักศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาเสียค่าใช้จ่าย ในสภาพเหมาจ่าย เป็นรายการการศึกษาตามระดับหน่วยกิตที่กำหนด คือถ้าลงทะเบียน เกิน ๑๐ หน่วยกิตขึ้นไป จะเสียค่าบำรุงการศึกษาจำนวน ๓๕๐ บาท และค่าธรรมเนียม ค่าลงทะเบียน ๑๐ บาท ถ้าลงทะเบียนไม่เกิน ๓ หน่วยกิต จะเสียค่าบำรุงการศึกษา ภาคการศึกษาละ ๑๐๐ บาท และถ้าลงทะเบียนตั้งแต่ ๔ - ๕ หน่วยกิต จะเสียค่าบำรุง การศึกษาภาคการศึกษาละ ๒๐๐ บาท ซึ่งนักศึกษส่วนใหญ่มักจะลงทะเบียนเกิน ๑๐ หน่วย กิตขึ้นไป จึงทำให้ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษานักศึกษาเท่ากันเกือบ ทุกวิทยาเขต นอกจากนั้น วิทยาลัยไม่มีระเบียบในการเก็บเงินกิจกรรมนักศึกษา หรือ กิจกรรมชมรมเหมือนกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ กิจกรรมที่ทำอยู่ในแต่ละวิทยาเขตอยู่ใน วงจำกัด ซึ่งอาจจะใช้เงินบำรุงการศึกษาบางส่วน เงินจากสมาคมหรือผู้ปกครอง หรือ เงินที่นักศึกษาจัดเก็บกันเองในบางแห่ง จึงทำให้ค่าใช้จ่ายประเภทนี้มีจำนวนค่าสุด เฉลี่ย ต่อคน ปีละ ๙๕๕.๗๐ บาท หรือ ประมาณ ๘๐๐ บาท สำหรับค่าใช้จ่ายประเภทอื่น ๆ จะมีจำนวนแตกต่างกันในแต่ละวิทยาเขต

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา, "ระเบียบว่าด้วยการ เก็บเงินบำรุง การศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา (ฉบับที่ ๒)", อัครสำเนา

๓. การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม

จากผลการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมใน ๕ วิทยาเขต ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายของนักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายในแต่ละวิทยาเขต สามารถที่จะจำแนกความแตกต่างออกเป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑. ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตส่วนกลางและวิทยาเขตส่วนภูมิภาคแตกต่างกัน
๒. ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตส่วนกลางมีความแตกต่างกัน
๓. ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาคมีความแตกต่างกัน

กรณีที่ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีความแตกต่างกัน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตพระนครเหนือและวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ สูงกว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ วิทยาเขตเทคนิคขอนแก่นและวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ และค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตอุเทนถวาย สูงกว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าฐานะทางเศรษฐกิจและรายได้ของประชาชนในภาคกลางโดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดกรุงเทพมหานคร สูงกว่าฐานะทางเศรษฐกิจและรายได้ของประชาชนในส่วนภูมิภาคทุกภาค ซึ่งสอดคล้องกับสถิติรายได้ของประชาชนที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้รายงานเอาไว้ในปี ๒๕๒๓^๑ ในลักษณะเช่นนี้จะทำให้มีความร่ำรวยของนักศึกษาในวิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพมีฐานะทางเศรษฐกิจและรายได้สูงไปค้ำย ซึ่งสามารถที่จะสนับสนุนหรืออุปการะทางการเงินของนักศึกษา

^๑ วิทยุ สาขร, "รายได้ของคนไทย.", หน้า ๓.

ได้มากกว่าในวิทยาเขตในส่วนภูมิภาค นอกจากนั้น นักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลางจะมีโอกาสทำงานหารายได้พิเศษมากกว่าในวิทยาเขตส่วนภูมิภาค ทำให้นักศึกษาสามารถใช้จ่ายเงินได้อย่างอิสระ และสะดวกกว่านักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาคซึ่งได้รับอุปการะทางการเงินและมีรายได้น้อย และนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลางอาจจะมีค่าใช้จ่ายที่จะต้องเสียค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่น ค่าพาหนะและค่ากิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น จากการพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในตารางที่ ๓, ๔ จะเห็นได้ว่าข้อมูลดังกล่าวมีความสอดคล้องกันในทุกลักษณะ ดังนั้นอาจจะสรุปได้ว่าการที่ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลางสูงกว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาค ดังกล่าว เนื่องมาจากสาเหตุ ๕ ประการ เป็นไปตามแนวคิดและผลการวิจัย ที่ผู้วิจัยได้สรุปไว้ข้างต้น คือ

๑. ฐานะทางเศรษฐกิจและรายได้ของบิดามารดาของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลางสูงกว่าฐานะทางเศรษฐกิจและรายได้ของบิดามารดาของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาค

๒. ฐานะทางเศรษฐกิจและรายได้ของประชาชนใน ส่วนกลางสูงกว่าฐานะทางเศรษฐกิจและรายได้ของประชาชนในส่วนภูมิภาค

๓. นักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลางได้รับการอุปการะทางการเงินสูงกว่านักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาค

๔. นักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลางต้องเสียค่าใช้จ่ายบางประเภทสูงกว่านักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาค

๕. นักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลางสามารถทำงานหารายได้พิเศษได้มากกว่านักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาค

กรณีทีค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลางบางแห่งมีความแตกต่างกัน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตพระนครเหนือและวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ สูงกว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคนนทบุรี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ นักศึกษาในวิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขต

เทคนิคกรุงเทพ มีโอกาสทำงานหารายได้พิเศษได้มากกว่านักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคคนนทบุรี เพราะโรงงาน บริษัท ห้างร้าน และสถานที่ประกอบการส่วนใหญ่จะอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ทำให้นักศึกษาสามารถใช้จ่ายเงินอย่างอิสระ นอกจากนั้น นักศึกษาในวิทยาเขตพระนคร เทนือและวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพมีความจำเป็นที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายบางอย่างมากกว่านักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคคนนทบุรี เช่น ค่าที่พัก ค่าพาหนะ และค่ากิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น ซึ่งความจำเป็นดังกล่าวเหล่านี้เป็นส่วนที่ทำให้บิดามารดาต้องสนับสนุนและอุปการะทางการเงินเพิ่มขึ้นอีกด้วย จากการพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในตารางที่ ๓,๔ จะเห็นว่า ข้อมูลดังกล่าวมีความสอดคล้องกันในทุกลักษณะ การที่ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตพระนคร เทนือและวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพสูงกว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคคนนทบุรี อาจจะสรุปได้ ดังนี้

๑. นักศึกษาในวิทยาเขตพระนคร เทนือและวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพสามารถหารายได้พิเศษได้มากกว่านักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคคนนทบุรี (ดูตารางที่ ๓)
๒. นักศึกษาในวิทยาเขตพระนคร เทนือและวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพได้รับการอุปการะทางการเงินสูงกว่านักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคคนนทบุรี (ดูตารางที่ ๓)
๓. นักศึกษาในวิทยาเขตพระนคร เทนือและวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพมีความจำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายบางประเภทสูงกว่านักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคคนนทบุรี เช่น ค่าที่พัก ค่าพาหนะ ค่ากิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น (ดูตารางที่ ๔)

กรณีที่ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตสวนภูมิภาคบางวิทยาเขตมีความแตกต่างกัน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคตาก และวิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงกว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคตากและวิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือต้องเสียค่าใช้จ่ายบางประเภทสูงกว่านักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ เช่น ค่าที่พัก ค่าใช้จ่าย

เบ็คเตลิค เป็นต้น นอกจากนั้น อาจเป็นเพราะนักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคตากและวิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับการอุปการะทางการเงินสูงกว่านักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลคานสถานภาพของผู้ตอบ และผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในตารางที่ ๓,๔ จะเห็นว่าข้อมูลดังกล่าวมีความสอดคล้องกันในทุกลักษณะ การที่ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคตากและวิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงกว่านักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ อาจสรุปได้ ดังนี้

๑. นักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคตากและวิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือต้องเสียค่าใช้จ่ายบางประเภทสูงกว่านักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ เช่น ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายเบ็คเตลิค เป็นต้น (ดูตารางที่ ๔)

๒. นักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคตากและวิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับการอุปการะทางการเงินสูงกว่านักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ (ดูตารางที่ ๓)

๔. การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาภาคปกติและภาคนอกเวลา

จากผลการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาภาคปกติและภาคนอกเวลาจะเห็นได้ว่า ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาภาคนอกเวลาสูงกว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษาภาคปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจจะมาจกสาเหตุ ๒ ประการ คือ

ประการที่ ๑ นักศึกษาภาคนอกเวลาที่ไม่ม้งานทำอาจจะมีเวลาว่างตอนกลางวัน ซึ่งเป็นโอกาสให้ใช้จ่ายเงินในบางประเภทเพิ่มขึ้น เช่น ค่ากิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ ค่าพาหนะ เป็นต้น

ประการที่ ๒ นักศึกษาภาคนอกเวลาบางคน จะมีเวลาตอนกลางวันสำหรับทำงานและหารายได้พิเศษ สามารถที่จะใช้จ่ายเงินได้อย่างอิสระและสะดวกกว่านักศึกษาภาคปกติซึ่งม้งานทำน้อยมาก เพราะต้องใช้เวลาตอนกลางวันเกือบเต็มวันในการศึกษาเล่าเรียน

ดังนั้น จะเห็นว่านักศึกษาภาคนอกเวลาจะใช้จ่ายสูงกว่านักศึกษาภาคปกติในทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ค่าพาหนะ ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่ากิจกรรม หักผ่อนหย่อนใจ และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด จากการพิจารณาผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ตามตารางที่ ๔ แล้ว จะพบว่าข้อมูลดังกล่าวมีความสอดคล้องกันในทุกลักษณะ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในการผลิตครูของวิทยาลัยครูนครราชสีมาของ จีรภา นาคสมพงษ์^๑ และผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ของประคัม อนุศาสน์^๒ ที่ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาภาคนอกเวลาสูงกว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษาภาคปกติอย่างมีนัยสำคัญทั้งในสองกรณี

๕. ปัญหาทางการเงินของนักศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ปัญหาค่าทางการเงินของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ปรากฏว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาทางการเงินคือเมื่อคิดรวมทั้งผู้ที่มีเงินไม่พอใช้ในบางเดือนและไม่พอใช้ทุกเดือนแล้ว จะมีประมาณ ๖๖% ของจำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บิคมารดา ซึ่งเป็นผู้ประกอบการทางการเงินของนักศึกษาส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจและรายได้ต่ำ จากผลการวิเคราะห์ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในตารางที่ ๓ จะเห็นได้ว่า บิคมารดาของนักศึกษามีอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด และอาชีพค้าขายและธุรกิจส่วนตัวรอง

^๑จีรภา นาคสมพงษ์, "การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวในการผลิตครูของวิทยาลัยครูนครราชสีมา", หน้า ๔๕.

^๒ประคัม อนุศาสน์, "การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา", หน้า ๖๑.

ลงมา โดยที่วิทยาเขตในส่วนภูมิภาค บิคามารดาของนักศึกษาจะมีอาชีพเกษตรกรรมมากกว่าอาชีพอื่นและจะมีรายได้อยู่ในระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท ต่อเดือน ส่วนในภาคกลาง บิคามารดาของนักศึกษาจะมีอาชีพค้าขายและธุรกิจส่วนตัวมากกว่าอาชีพอื่น และจะมีรายได้อยู่ในระหว่าง ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท ต่อเดือน ทั้งนี้จะเห็นได้ว่านักศึกษาในส่วนภูมิภาคจะมีปัญหาทางการเงินมากกว่านักศึกษาที่อยู่ในวิทยาเขตส่วนกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์จากตารางที่ ๑๐ แล้ว จะพบว่า ข้อมูลสอดคล้องตามลักษณะดังกล่าว เมื่อเป็นเช่นนี้ความสามารถในการอุปการะทางการเงินในแต่ละเดือนจึงอยู่ในวงจำกัด นอกจากนั้น บิคามารดาของนักศึกษากังวลว่ายังจะต้องอุปการะทางการเงินแก่บุตรคนอื่น ๆ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับต่าง ๆ และยังมี ความจำเป็นสำหรับการใช้จ่ายในครอบครัวอีกด้วย นอกจากนั้น เมื่อเปรียบเทียบ ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาทั้ง ๕ วิทยาเขต (โดยคิดเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ ๑,๕๔๖.๗๑ บาท กับจำนวนเงินที่นักศึกษาได้รับอุปการะโดยเฉลี่ยในแต่ละเดือนแล้ว (ประมาณ ๑,๐๘๓.๑๓ บาท) จะเห็นว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่นักศึกษาต้องจ่าย สูงกว่าจำนวนเงินที่นักศึกษาได้รับอุปการะโดยเฉลี่ยแต่ละเดือน จึงแสดงให้เห็นชัดว่า นักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะมีปัญหาทางการเงิน

ฉะนั้น ในการแก้ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาจึงใช้วิธีการ ขอยืมจากเพื่อน ในอัตราส่วนสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาค ทั้งนี้เพราะนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่จะมาจากต่างจังหวัด โดยอาศัยหอพัก หรือบ้านเช่า จึงจำเป็นต้องขอยืมจากเพื่อนเมื่อมีปัญหาทางการเงิน ส่วนในวิทยาเขตส่วนกลางมีทั้งผู้ที่อยู่ในจังหวัดที่ตั้งสถานศึกษา และมาจากต่างจังหวัด ผู้ที่มีฐานะอยู่ในจังหวัดที่ตั้งสถานศึกษาส่วนใหญ่บิคามารดาจะมีฐานะทางเศรษฐกิจและรายได้ที่ดีก็อาจจะขอยืมจากผู้อุปการะได้ทันที นอกจากมีเหตุจำเป็น จึงจะขอยืมจากเพื่อน ส่วนผู้ที่มาจากต่างจังหวัดก็อาจจะใช้วิธีการขอยืมจากเพื่อน นอกจากนั้น อัตราส่วนของผู้ที่มาจากต่างจังหวัด และผู้ที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่ตั้งสถานศึกษาอาจจะแตกต่างกันไม่มากนัก จึงทำให้นักศึกษาในวิทยาเขตส่วนกลางใช้วิธีการขอยืมจากเพื่อน และขอยืมจากผู้อุปการะในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน และจากการพิจารณาผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ข้อมูลดังกล่าวมีความสอดคล้องกันในทุกลักษณะ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ก. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง

๑. ผู้บริหารระดับสูงควรจะมีนโยบายที่จะช่วยเหลือนักศึกษา วางแผนพัฒนา และลงทุนทางการศึกษาในสาขาช่างอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิทยาเขตในส่วนภูมิภาคควรจะได้รับพิจารณาเป็นพิเศษ ทั้งนี้ จากผลการศึกษาสภาพและค่าใช้จ่ายของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามาจากครอบครัวที่มีความยากลำบากทางเศรษฐกิจ และฐานะทางเศรษฐกิจและรายได้อยู่ในระดับต่ำ การสนับสนุนและการอุปการะทางการเงินอยู่ในวงจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิทยาเขตส่วนภูมิภาค โอกาสในการศึกษาและการพัฒนาตัวเองจึงอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากภูมิหลังทางเศรษฐกิจของนักศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งต่อการมีโอกาสในการศึกษาและการพัฒนาความเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และร่างกาย ผู้ที่มีภูมิหลังทางเศรษฐกิจดี จะมีโอกาสในการศึกษาและพัฒนาตัวเองได้มาก ส่วนผู้ที่มีภูมิหลังทางเศรษฐกิจด้อย ก็มักจะมีโอกาสในการศึกษาและพัฒนาตัวเองได้น้อยกว่า

๒. วิทยาลัยควรให้ความสนใจในด้านการบริการอาหารแก่นักศึกษาเป็นพิเศษ ควรจัดให้มีการจำหน่ายอาหารที่มีคุณภาพและราคาถูกลง ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาในทุกวิทยาเขตเสียค่าอาหารมากที่สุด เพราะมีความสำคัญและความจำเป็นในการดำรงชีวิต และการพัฒนาความเจริญเติบโตทางร่างกาย และควรหาทางช่วยเหลือนักศึกษาในด้านการอุปการะการศึกษา โดยการจัดซื้อหนังสือ เอกสารสำหรับการศึกษาค้นคว้าให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิทยาเขตส่วนภูมิภาค ซึ่งมีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการศึกษาและการแสวงหาความรู้ที่ด้อยกว่า

นอกจากนั้น จะเห็นว่านักศึกษาเสียค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ถ้าคำนึงถึงหลักผลประโยชน์ที่

ได้รับแล้ว ถือว่าการศึกษาระดับนี้ผลประโยชน์จะตกอยู่ที่ตัวนักศึกษามากกว่าที่ตกแก่สังคม นักศึกษาจึงควรจะมีมติชอบในการ เสียค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจและหลักความเป็นธรรมในการ ลงทุนทางการศึกษาในแต่ละระดับ อย่างไรก็ตาม การที่จะเก็บค่าเล่าเรียนหรือค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษาเพิ่มขึ้น ควรจะคำนึงถึงความสามารถในการ เสียค่าเล่าเรียนของผู้ปกครอง ความต้องการการศึกษาของผู้เรียน งบประมาณของประเทศที่มีอยู่ ตลอดจนความต้องการทาง เศรษฐกิจในค่านักำลังคนของผู้สำเร็จการศึกษาที่จะเข้าไปสู่ตลาดแรงงานในอนาคตอีกด้วย จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการ พิจารณากำหนดนโยบายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ และหากมีการ เก็บค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาเพิ่มขึ้น ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาทางช่วยเหลือนักศึกษาในค่านอื่น ๆ และควรจะนำเงินที่เก็บจากนักศึกษาไปใช้ในการ พัฒนาและเป็น ประโยชน์โดยตรงต่อนักศึกษาให้มากที่สุด

๓. วิทยาลัยควรหาทางช่วยเหลือนักศึกษาทางด้านการ เงินเพิ่มขึ้น โดยการ จัดหาเงินกองทุนเพื่อให้ นักศึกษาได้กู้ยืมเมื่อขาดแคลน การ จัดหาทุนสำหรับนักศึกษา ที่ยากจน การ จัดให้มีหน่วยบริการหน่วยงานให้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ หรือที่กำลังจะ สำเร็จ หรือที่สำเร็จการศึกษาแล้ว นอกจากนั้นควรจะได้มีการ ประสานงาน ประสาน ความร่วมมือจากหน่วยงาน โรงงาน หรือสถานประกอบการในการ รับงานภายนอกเข้ามา ให้ นักศึกษาทำ หรือส่งนักศึกษาออกไปฝึกงานภายนอก ทั้งนี้ จากการ วิเคราะห์ปัญหา ค่าน การเงินของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาทางด้านการเงิน คือ ประมาณร้อยละ ๖๖ ที่มีเงินไม่พอใช้บางเดือน และไม่พอใช้ทุกเดือน ซึ่งนักศึกษาเหล่านี้แก้ปัญหา โดยการ ยืมจากเพื่อนในอัตราส่วนสูงสุด ขอจากผู้อุปการะ และจำนำทรัพย์สินในอัตราส่วนรองลงมาตามลำดับ

๔. วิทยาลัยควรจะได้มีการให้ความรู้ และแนะแนวทางแก่นักศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อจะได้วางแผน และประเมินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้ อย่างถูกต้อง โดยการ กำหนดแผนการ ใช้เงินประจำปี การ ประถมศึกษา และการ จัดพิมพ์เอกสาร เผยแพร่ เป็นต้น

ข. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของนักศึกษามีความสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหารที่จะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาวางแผน การลงทุน การบริหารการศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงิน ตลอดจนเป็นแนวทางสำหรับผู้ปกครองและนักศึกษาในการประเมินค่าใช้จ่าย และการวางแผนการใช้เงินได้อย่างถูกต้อง จึงควรมีการศึกษาติดต่อกันเป็นระยะ เพื่อจะได้ข้อมูลสำหรับการพยากรณ์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในปีต่อ ๆ ไป ได้ถูกต้อง และควรมีการศึกษาให้ละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น ทั้งใน ด้านขอบเขตของเนื้อหาและตัวแปร และควรขยายขอบเขตการศึกษาไปถึงสาขาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากสาขาช่างอุตสาหกรรม นอกจากนั้น ควรมีการศึกษาค่าใช้จ่ายในการลงทุนภาครัฐบาล เพื่อจะได้ทราบค่าใช้จ่ายการลงทุนทางการศึกษาที่แท้จริงทั้งสองฝ่าย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาตัดสินใจลงทุนการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย